

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 Oslo

Oslo, 26.mars.2012

Deres ref: ISR

Høringsuttalelse til revidert fastlegeforskrift

Fra Nasjonalforeningen for folkehelsen

Nasjonalforeningen for folkehelsen viser til høringsbrev av 22.12.2011, og takker for anledningen til å uttale oss om den reviderte fastlegeforskriften.

Nasjonalforeningen for folkehelsen er en frivillig, humanitær organisasjon med 35 000 medlemmer og 550 lokalforeninger. Nasjonalforeningen for folkehelsen arbeider for å fremme folkehelsen og forebygge sykdom. Vårt mål er å bekjempe hjerte- og karsykdommer og demens. Nasjonalforeningen er også interesseorganisasjon for personer med demens og deres pårørende. Det er særlig to momenter som er av stor betydning for Nasjonalforeningen for folkehelsen: Fokus på lokale forebyggende tiltak, og en bedring i utredningen og oppfølgingen av personer med demens. Vi ivaretar derfor disse interessene i den videre uttalelsen.

Forebygging

Samhandlingsreformen¹ pålegger kommunene nye oppgaver og nytt ansvar for forebygging. Nasjonalforeningen for folkehelsen har støttet denne ansvarsfordelingen. Når det gjelder forebygging av hjerte- og karsykdom foreligger det god vitenskapelig dokumentasjon på hvilke tiltak som reduserer sykkelighet og dødelighet. Senere års forskning har vist at det som forbygger hjerte- og karsykdom, forebygger også demens.

Det er et offentlig ansvar² å fremme helse og forebygge sykdom. Mange av de viktigste forebyggende tiltakene ligger utenfor helsesektoren og på nasjonalt plan. Eksempler på disse er frukt og grønt i skolen, prispolitiske virkemidler, kampanjer, og lovregulering av omsetning av tobakk. Dette er saker som Nasjonalforeningen for folkehelsen har et sterkt engasjement i. Lokale intervensjonstiltak har svært god effekt, og kommunen har et ansvar for å forebygge målrettet mot særlig sykdomsutsatte grupper og individer. Kommuneoverlegen bør få en sterkere stilling innen forebyggende medisin slik at kommunen har bred kompetanse inn i et slikt arbeid. Man bør også opprette flere stillinger til den legeggruppen med særlig kompetanse på forebygging på befolkningsnivå: samfunnsmedisinerne. Vi oppfordrer til at flere kommuner sørger for mer medisinsk kompetanse i ledelsen. Fastlegene må også ta sin del og yte viktige bidrag i det forebyggende arbeidet lokalt. Blant annet må fastlegen stimuleres til god oppfølging av kjente risikofaktorer. Nasjonalforeningen støtter at fastlegen skal ta opp problemstillinger i konsultasjon med pasienten som kan bidra til at pasienten endrer adferd og bedrer helsen, ut fra hva legen mener er relevant for den kliniske problemstillingen.

Uansett må kommunene måles på det viktige forebyggingsarbeidet, noe som vil spare sykdom og helseutgifter på sikt.

¹ Prop.90L(2010-2011) Lov om folkehelsearbeid, Prop 91 L(2010-2011) Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester, og Meld. St. 16 (2010 – 2011) Nasjonal helse og omsorgsplan

² Meld. St. 16 (2010-2011) Nasjonal helse- og omsorgsplan

Spesielt om demensutfordringene

Nasjonalforeningen for folkehelsen er interesseorganisasjon for personer med demens og deres pårørende. I dag er over 71 000 nordmenn rammet av demens. Vi vet at om lag 80 prosent av de som er på sykehjem har demens, men bare halvparten av dem har fått en diagnose og utredning for sin demenssykdom. Det samme gjelder for de 35 000 hjemmeboende med demens. Vi ser behovet for økt kompetanse om demens i kommunehelsetjenesten. Vi vet at mange fastleger gjør en solid jobb, men ser samtidig at det er viktig at fastlegene oppfordres til å drive sin virksomhet i tråd med oppdatert kunnskap, nasjonale retningslinjer, og i tillegg tar relevante utredningsverktøy i bruk.

Svært mange pårørende til personer med demens opplever å ikke bli lyttet til eller tatt på alvor med sin bekymring for demenssymptomer hos sine nære. Det er derfor gledelig at departementet har tatt med en egen paragraf om bruker- og pårørendemedvirkning.

Nasjonalforeningen vil vektlegge behovet for samarbeid mellom demensteam og/eller demenskoordinator og fastlege. Begge ledd i utredningsskjeden er nødvendig for å gi pasienten en diagnose, og følge opp de pårørende.

En styrket kommunehelsetjeneste

Legene er en faggruppe vi er avhengige av for å lykkes med intensjonene i samhandlingsreformen. Nasjonalforeningen for folkehelsen mener at det er positivt at fastlegene får en tettere tilknytning til kommunehelsetjenesten slik at kommunehelsetjenesten styrkes, men en bedring av den kommunale helsetjenesten kan ikke alene oppnås gjennom forskrift. Det må skje gjennom et økt fokus på forebygging både i kommunale planprosesser, og i kommunehelsetjenesten i sin helhet. Kompetanseheving i forhold til både forebygging og demens er ønskelig, rettet mot fastleger, kommuneoverleger og andre med medisinsk kompetanse i kommunen. Det må også rekrutteres flere fastleger, kommuneoverleger og samfunnsmedisinere, gjennom flere legeårsverk. Dette koster penger. Vi tviler på om intensjonen og påleggene i forskriftene kan gjennomføres uten betydelig økt legedekning, og oppfordrer departementet til på nytt å vurdere kostnadsbildet.

For ytterligere informasjon eller spørsmål, ta kontakt med helsepolitisk rådgiver i Nasjonalforeningen for folkehelsen Ingrid Stenstadvold Ross på inro@nasjonalforeningen.no eller mobil 93 40 90 67

Med vennlig hilsen
Nasjonalforeningen for folkehelsen

Lisbet Rugtvedt
Generalsekretær